

εψήφισε μερικούς νόμους προστατευτικούς, διὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν τῆς κόρης, καθὼς καὶ διὰ τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος μνηστήρας, κανεῖς ἄλλος μεταξὺ τῶν πατέρων τοῦ Ἔθνους καὶ πατέρων οἰκογενειῶν μαζί δὲν ἐσκέφθη ὅτι μεταξὺ τῶν κατοίκων τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχουν καὶ γυναῖκες καὶ παιδιὰ.

Ἡ συνήθης καὶ στερεότυπος ὅλων ἀπάντησις ἦτο καὶ εἶναι: Αἱ γυναῖκες πρέπει νὰ μένουν στὰ σπίτια των καὶ νὰ φροντίζουν διὰ τὰ παιδιὰ των. Ἀλλὰ κανεῖς δὲν ἐσκέφθη ποτὲ ὅτι αἱ παρεχόμεναι πρὸς τὰ παιδιὰ φροντίδες καὶ ἡ μητρικὴ ἀφοσίωσις ἔπρεπε νὰ δίδουν εἰς τὴν μητέρα τὰ αὐτὰ ἀπέναντι τοῦ παιδιοῦ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα δίδουν καὶ εἰς τὸν πατέρα. Κανεῖς δὲν ἐσκέφθη ὅτι τὸ σπίτι αὐτό, εἰς τὸ ὁποῖον παραπέμπουν πάντοτε τὴν γυναῖκα δὲν ὄφειλε νὰ λέγεται μόνον τυπικῶς βασιλεῖον τῆς γυναικός, ἀλλὰ καὶ νὰ εἶναι νομοθετικῶς τοιοῦτο.

Καὶ δὲν εἶναι, οὔτε δύναται νὰ εἶναι ἐφ' ὅσον ἡ γυναῖκα μένη, ἡ αἰωνίως κηδεμονευομένη καὶ ἡ αἰωνία ἀνήλιξ ἀπέναντι τοῦ νόμου. Ἐνόσω ὅσον πλουσία καὶ ἂν εἶναι καὶ ὅσον προῖκα καὶ ἂν ἔφερεν εἰς τὸν γάμον δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ οὔτε ἓνα λεπτὸ χωρὶς τὴν ἄδειαν τοῦ ἀνδρός. Ἐνόσω ὅταν πρόκειται νὰ ληφθῇ μία σοβαρὰ ἀπόφασις διὰ τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν της, τὸν λόγον ἔχει ὁ ἀνδρας καὶ κύριος μόνον ὡς πατέρας καὶ ὄχι καὶ αὐτὴ ὡς μητέρα. Ἐνόσω ἐπὶ τέλους ἐν περιπτώσει διαζυγίου, τὰ παιδιὰ ἀπὸ δύο τριῶν ἐτῶν καὶ ἄνω δίδονται εἰς τὸν πατέρα καὶ ὄχι εἰς τὴν μητέρα.

Εἰξεύρω νέαν γυναῖκα, ἡ ὁποία δύο ἔτη μετὰ τὸν γάμον της ἠναγκάσθη νὰ διαζευχθῇ διὰ διαγωγὴν ἀφόρητον τοῦ συζύγου της. Τὸ παιδί ἀφέθη εἰς τὴν μητέρα, ἡ ὁποία τὸ ἐθῆλαζεν. Ἀλλ' ἀφότου ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένη περίοδος ἐπέρασεν, ἡ γυναῖκα αὐτὴ ὑφίσταται μαρτύριον ἀγωνίας, διότι ὁ πατέρας τὴν ἐκβιάζει εἰς χρηματικὰς παροχὰς μετὰ τὴν ἀπειλὴν ὅτι θὰ τῆς πάρῃ τὸ παιδί της.

Καὶ ἐδῶ πρόκειται περὶ γυναικὸς πλουσίας, ἡ ὁποία ἐπὶ τέλους ἠμπορεῖ νὰ ἀγοράζῃ μετὰ τὰ χρήματά της τὸ δικαίωμα νὰ μεγαλῶνῃ τὸ παιδί της μετὰ τὴν στοργικὴν της μέριμναν καὶ ἀφοσίωσιν, ἀντὶ νὰ τὸ παραδώσῃ εἰς τὰ χεῖρα σκληρᾶς μητριῆς, ἡ ὁποία ὑπῆρξεν ἡ αἰτία τῆς οἰκογενειακῆς καταστροφῆς της. Ἀλλ' ὅταν μία γυναῖκα εἶναι πτωχὴ καὶ ὡς μόνην ἐλπίδα καὶ ἀγάπην καὶ στήριγμα θὰ εἶχε τὸ παιδί της, τὸ ὁποῖον ὁ νόμος δίδει εἰς τὸν ἄνδρα, ποῖα εἶναι ἡ δικαιοσύνη τοῦ νόμου καὶ ποῦ εἶναι τὰ δικαιώματα τῆς μητέρας, ἡ ὁποία μετὰ τὸν πόνον

καὶ ἀγωνίας καὶ βάσανα γεννᾷ, τρέφει καὶ μεγαλῶνει τὸ παιδί της;

Ἐδῶ περιορίζομαι εἰς τὰ στενωτάτα τοῦ σπιτιοῦ καὶ τῆς μητρότητος ὅρια, εἰς τὴν μόνην δηλαδὴ καὶ ἀποκλειστικὴν ἀποστολήν, ἣν οἱ ἄνδρες μας ἀναγνωρίζουν εἰς τὴν γυναῖκα. Καὶ ἐρωτῶ: ποῖοι μεταξὺ τῶν ὑποψηφίων αὐτῆς ἢ ἐκείνης τῆς πολιτικῆς μερίδος ἐσκέφθησαν ἢ ἔθεσαν εἰς τὸ πρόγραμμά των τὴν ὑπεράσπισιν τῶν δικαιῶν αὐτῶν τῆς γυναικός; Ποῖοι καὶ πόσοι κατέρχονται εἰς τὸν πολιτικὸν ἀγῶνα μετὰ πρόγραμμα ὄχι προστατευτικόν, ἀλλὰ ἀπλῆς καὶ στοιχειώδους πρὸς τὴν γυναῖκα δικαιοσύνης, ὥστε νὰ δικαιολογοῦν τὴν μανίαν καὶ τὸν φανατισμὸν, μετὰ τὸν ὁποῖον ἀγωνίζονται τὰς ἡμέρας αὐτὰς αἱ γυναῖκες τῶν διαφόρων πολιτικῶν κομμάτων;

Κ Π.

Ο ΒΙΟΛΙΣΤΗΣ

*Τὴν προσωπίδα τοῦ σοφοῦ
νὰ μὴ φορέσεις παληκάρι.
Χτύπα τὰ τέλια τοῦ βιολιοῦ
μετὰ τὴ μαγεύτρα σου τὴ χάρη.*

*Καὶ τὴν καρδιά σὰν ἓνας νοῦς
κάνε καὶ πάλι νὰ λαμπρίσει,
τοὺς κρυσταλλένιους τοὺς ρυθμοὺς
σκόρπα σὰ βρύση.*

*Καὶ τῆς Ζωῆς τὰ μυστικὰ
μὴν τὰ ζητᾶς μετὰ σκοτάδια,
ψαλλίδωσέ τα τὰ φτερά
ὅπου σὲ σέρνουν μέσα στ' ἄδια.*

*Μπροστά σου σπαρταρᾷ ἡ Ζωὴ
σὲ μιᾶς παιδοῦλας χαμογέλα,
λεβεντονιέ μου βιολιστή,
χτύπα τ' ἀσύγκριτα τὰ τέλια.*

Ἀπὸ τὰ τραγῳδία στὴν **Τρικυμίαν** τοῦ κ. ΣΩΤ. ΣΚΙΠΗ



Η κ. ΕΛΜΙΝΑ ΝΑΖΟΥ

Πρόεδρος τοῦ Τμήματος τῶν Πτωχῶν τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων.

ΕΛΜΙΝΑ ΝΑΖΟΥ

Οἱ πτωχοὶ τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου ἔπρασσαν εἰς καλὰ χεῖρα. Ἡ κ. Ἐλμίνα Νάζου εἶναι παλαιὰ φίλη καὶ γνώριμος τῶν εἰς οἰονδήποτε κλάδον καὶ κατηγορίαν καὶ ἂν ἀνήκουν. Αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιὰ τῶν γερόντων καὶ ἀνικάνων ἀπομάχων τῆς ζωῆς, τὴν γνωρίζουν τώρα καὶ δέκα πέντε χρόνια, ὅπου προεδρεύει τῆς Ἐλεήμονος Ἀδελφότητος, τῆς ὑπὸ τὴν Ἀνωτάτην Διοίκησιν τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλείας Ὀλγας. Κατὰ τὰ τελευταῖα μάλιστα ἔτη ἐγνωρίσθησαν μαζί της κατὰ τρόπον συγκινητικὸν αἱ οἰκογένειαι πολλῶν ἀνιάτων καὶ μεταδοτικῶν νόσων καὶ φθισικῶν, αἱ ὁποῖαι καὶ τῆς ὀφείλουν τὴν σωτηρίαν των ἀπὸ τὰ φοβερὰ νοσήματα.

Διότι εἰς ἰδικὰς της εἰσηγήσεις καὶ πρωτοβουλίαν ὀφείλεται ἡ ἀποδοχὴ τῶν φθισικῶν καὶ

λοιπῶν εἰς εἰδικὴν πτέρυγα τοῦ πτωχοκομείου, καὶ ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν δυστυχισμένων οἰκογενειῶν ἀπὸ τὴν διάδοσιν τοῦ τρομεροῦ νοσήματος, εἰς στιγμὴν ποῦ καὶ τὸ Φθισιατρεῖον τῆς Σωτηρίας καὶ τὸ σχετικὸν Τμήμα τοῦ Ἐδαγγελισμοῦ ἀδυνατοῦν νὰ δεχθῶν ἄλλους φθισικούς. Ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ Νοσοκομεῖον τῶν Ἀπομάχων τοῦ πολέμου, τὸ ἰδρυθὲν παρὰ τῆς Βασιλείας Μητρὸς εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ πτωχοκομείου μερὶ μῆν ἡ κ. Νάζου ἐντολοδόχος τῆς Ὑψηλῆς δωρητικῆς. Γνώριμοι ἀκόμη εἶναι καὶ συνδέονται μαζί της μετὰ τοὺς ὀμοίους δεσμοὺς τῆς ἐγνωμοσύνης αἱ οἰκογένειαι τῶν φυλακισμένων ὅλων τῶν φυλακῶν Ἀθηνῶν καὶ Αἰγίνης. Διότι ἀφοῦ τὴν ἡ Βασίλισσα Ὀλγα πρὸ εἰκοσαετίας ἴδρυσεν τὴν ἐν Χριστῷ Ἀδελφότητα, ἡ κ. Ἐλμίνα Νάζου ὑπῆρξεν ἡ ψυχὴ τοῦ Σωματείου αὐτοῦ ἡ παρηγορία, ἡ προστασία καὶ τὸ θάρρος τῶν ἐγκαταλειμμένων οἰκογενειῶν των. Ἰδιαίτερος εἰς τὸ Ἀβερῶφειον καὶ τὰς



Τὰ αποβιβασθέντα ἀποικιακά στρατεύματα εἰς τὴν Μικρὴν Ἀσίαν, τὰ ὁποῖα ἀσχοῦνται εἰς τὴν νοσοποβολὴν

Η' Α. Β. Υ'. Η ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ ΕΛΕΝΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ

Β'

Συγχρόνως μετὰ τὴν ἰδρυσιν τῶν νοσοκομειῶν τριῶν ἡ πριγκήπισσα Ἑλένη συνέλαβε τὴν ἰδέαν τῆς ἰδρύσεως νοσοκομείου εἰς Λαμίαν ὅπου δὲν ἔπληθε τοιοῦτο διὰ τοὺς βαρύτερους τραυματίας, τοὺς ὁποῖους θὰ ἐξήντιε ἡ μεταφορὰ εἰς Ἀθήνας. Τὸ Δημοτικὸν νοσοκομεῖον Λαμίας ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν τῆς μετὰ εἴκοσι πέντε κλίνας, εἰς τὰς ὁποίας ἡ πριγκήπισσα προσέθεσε περὶ τὰς πενήντα. Τὴν διεύθυνσιν τῆς λειτουργίας τοῦ Νοσοκομείου τούτου ἀνέλαβεν ἡ κ. Σπ. Λάμπρου μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς δος Λίνας Λάμπρου, τὴν νοσηλευτικὴν δὲ λειτουργίαν αἱ κ. κ. Α. Λούντζη, Γ. Βλαστοῦ καὶ Μ. Νεγρεπόντη μετέδιδον τὴν κ. Monchar.

Αἱ πολεμικαὶ ἐν τούτοις ἐπιτυχίαι τῶν στρατιωτικῶν μας ἐπιχειρήσεων μετετόπισαν πολὺ γρήγορα τὴν νοσηλευτικὴν δρασίαν τῶν πριγκήπισσών μας εἰς τὸ Μακεδονικὸν ἔδαφος. Τὸ Νοσοκομεῖον Λαμίας μετ' ὅλης τῆς ἐπιπλώσεως καὶ τοῦ ρουχισμοῦ ἐδωρήθη τότε παρὰ τῆς πριγκήπισσης, ὅπως ἦτο καὶ εὐρίσκειτο, μετὰ κλινῶν, ρουχισμοῦ καὶ ἐπιπλώσεως πρὸς τὸν δῆμον Λαμίας πρὸς συνέχισιν εἰς αὐτὸ τῆς θεραπείας τῶν πρώτων τραυματιῶν, ἦν ἀνέλαβον αἱ κ. κ. Τσι-

ρομῶκου, Κρίτσα καὶ Κολοστύτη, αἱ ὁποῖαι εἶχον λάβει μέρος καὶ εἰς τὰ νοσηλευτικὰ τραῖνα, Θεσσαλίας ἐσωτερικοῦ δικτύου τὰ ὁποῖα ἐν τῷ μεταξὺ ἐλειτούργουν τακτικῶς μετὰ πρόγραμμα καὶ κανονικὴν μέθοδον κινήσεως. Κάθε βαγόνι εἶχε διαρρυθμισθῆ εἰς αἰθουσαν νοσοκομείου ἐπιπλωμένην καὶ διεσκευασμένην κατὰ τρόπον ὅστε νὰ μὴ λείψῃ τίποτε ἐξ ὅσων ἠδύνατο νὰ λάβουν ἀνάγκην οἱ μεταφερόμενοι τραυματία. Ἐνὰ μία κυρία καὶ δύο νοσοκόμοι ὑπηρετοῦν εἰς ἐκάστην ἅμαξαν. Καὶ αἱ μὲν κυρία ἐφρόντιζαν περὶ τῆς τροφῆς, τῶν ἐνδυμάτων καὶ τῆς καθαριότητος, οἱ δὲ στρατιῶται νοσοκόμοι περὶ τῶν ἐργασιῶν αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦν μεγαλύτεραν φυσικὴν δύναμιν. Τὰ τραῖνα συνωδεύοντο παρὰ στρατιωτικῶν ἰατρῶν, τοὺς ὁποῖους προθύμως ἀπέσπασεν ἡ ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία τοῦ στρατοῦ, καθὼς καὶ ἀπὸ ὑπηρετικῶν προσωπικῶν, τὸ ὁποῖον παρεσκεύαζε τὴν τροφήν καὶ ἐξετέλει τὴν ὑπηρεσίαν τῶν τραυματιῶν ἐν γένει.

Ἄλλ' ὁ νικηφόρος στρατὸς μας ἐν τῷ μεταξὺ προήλανε νικῶν πάντοτε, ἀλλὰ καὶ δεκατιζόμενος εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας. Καὶ ἡ νοσηλευτικὴ ὑπηρεσία ὄφειλε νὰ μετατοπίσῃται ὅλον ἐν πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Μακεδονίας, διὰ νὰ καθιστᾷ ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλύτεραν τὴν ἐπιζουρικὴν συνδρομὴν τῆς εἰς τὸ Ὑγειονομικὸν Τμήμα τοῦ στρατοῦ. Φυσικὰ τὰ νοσηλευτικὰ βαγόνια ἀνέλαβαν ἀμέσως τὴν μεταφορὰν τῶν τραυματιῶν διὰ τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν



Ὁ Σουλτάνος, ὁ Μ. Βεζύρης Σαῖτ Χαλήμ, ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν Ἐμβέρ πασσάς, ἰστάμενοι εἰς στάσιν δεήσεως πρὸς τῶν Ἀνακτόρων πρὸς ἀποσόβησιν τῆς πτώσεως τῶν Δαρδανελλίων.

Ο ΜΑΥΡΙΚΙΟΣ ΜΠΑΡΡΕΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Ζητώ την προστασίαν όλων τών εκκλησιών και αυτών ακόμη δια τας οποίας ουδεις λέγει. «Τί ωραία αΐθουσα χορού ήμπορουσε να γίνη! Τί μουσειον! πρέπει να την φυλάξωμεν». Θα ήμιλήσω δια τας εκκλησίας αιτινες δεν έχουν υπέρ αυτών άλλο τι, ειμή ότι είνε τόποι πνευματικής ζωής.

Η βαθεία σκέψις ήτις με συνδέει προς τας εκκλησίας, είνε μία σκέψις οικεία εις κάθε άνθρωπον, ο οποίος παθεϊ να εξασφαλίση πληρεστέραν την εκδήλωσιν της ατομικότητός του. Προς επι ευξιν τούτου, οι νεωτερισμοί βασιζονται επί του σχολείου. Έννοώ καλώς το σχολειον της αΐθου, το όσημέραι τελειοποιούμενον δια τών εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων, τών λαϊκών μαθημάτων, τών εκδρομών εις τα μουσεια, τών διαλέξεων εις τα λαϊκά πανεπιστήμια, δι' ενός συνόλου βοηθημάτων, αιτινα πρέπει να περιβάλλουν και να υποστηρίζουν τον άνθρωπον καθ' όλην την διάρκειαν της ζωής του. Έν τούτοις πρέπει να υπολογίζωμεν επί του ορθολογισμού και της επιστήμης, όπως καταπαύσωμεν την διψαν όλην της ανθρωπίνης ψυχής; Υπάρχει μία γωνία εις την ψυχήν, πλέον μυστική, την οποίαν ή επιστήμη δεν ίκανοποιεί.

Ερωτήσατε τους άρχηγούς τών όπαδών της ελευθέρως σκέψεως. Υπάγετε εκεί κάτω εις την Προβηγκίαν να εύρετε τον άμβωνα, τον όποιον ο Stuart Mill έκτισε, αυτός τον όποιον ο Γλάδστον όνόμασε τον άγιον του όρισπαστισμού. Όλοι δεν έγείρουν ναούς, όλοι δεν προχωρούν μέχρι της ένσαρκώσεως τών θρησκευτικών των δοξασιών, άλλ' όλοι εις το τέρμα του άγώνος των εύρίσκουν το άγνωστον, και άρνούνται να ζήσωσιν άνευ διαρκούς μετ' αυτού επικοινωνίας. Ποθούν να το φθάσουν, να σβύσουν την διψαν των. Είνε μία βαθεία ανάγκη του είναι των. Η διαυγής των κρίσις άνομολογεί την ανεπαρκειάν της, και έξουσιοδοτεί την επέμβασιν του αισθήματος, του όνειρου της λατρείας, τών διαισθησεων, συνολικώς όλων τών βαθυτέρων δυνάμεων της ψυχής.

Αυτή ή ανησυχία, αυτή ή θλίψις, αυτό το κενόν έν μέσω του εργοστασίου είνε αυτό το όποιον ο Albert Dürer έξεικόνισε εις την θεϊαν εκείνην εικόνα της Μελαγχολίας κάτωθεν της οποίας να ήδύνατο να γραφή:

—Ανεπάρκεια της επιστήμης δια να ίκανοποιήση μίαν μεγάλην ψυχήν. Είνε ή περιπέτεια του Janet, ή περιπέτεια όλων τών Janet, τών υψηλοτέρων και σοφωτέρων διανοιών. Και ή

θρησκευτικής ποιότητος συζήνησις αυτή, αιται αι βαθείαι δυνάμεις οι προανατολιζόμεναι προς το μυστήριον το όποιον ένυπάγει εις το βάθος εκάστης πραγματικότητος, είνε κτήμα ενός εκάστου έξ' ήμών.

Προφανώς, ο ρέων χρόνος και ή μετριότης τών καθημερινών μας άγχιών νυροχοούν επί της ζωής μας, και ως εκ τούτου αι πτωχαι περιπλανήσεις μας, είνε όλιγώτερον γόνιμοι εις σκέψεις, οίως ή περιφήμος μελαγχολία του Janet και του Pascal. Μόλον τούτο ή γέννησις, ή σύμπυξις μιας οικογενείας, ο θάνατος, αι άκρα δυστυχία ως αι άνίατοι νόσοι από τας οποίας γνωρίζομεν ότι δεν θα έλευθερωθώμεν, το αισθημα μιας ακιταπαύστου άδικίας εις την ζωήν, εϋθοΐσι και τών άπλοικώτερον νοΐν εις σύγχυσιν πρό του άδυσοπήτου και άκατανοήτου της ανθρωπίνης μοίρας. Ο θρήνος μιας γυναικός γονατισμένης εις την εκκλησίαν του χωριού της, εκφράζει την αυτην άγνοιαν, όπου αν και ή όνειροπόλησις του σοφού ή του ποιητού.

Υπό τιοιούτους όρους, μερικαι γνώσεις περισσότεραι ή όλιγώτεραι, δεν μεταβάλλουν τίποτε. Κατά βάθος εΐμεθα όλοι το ίδιον θρησκευτικόν ζώον, το ανήσυχον περί της τύχης του, το όποιον βλέπει με τρόμων τον εαυτόν του, περικυκλούμενον, πλητόμενον υπό τών κυμάτων του μυστηριώδους αυτού όκεανού, δια τον όποιον δεν έχομεν λέμβον μηδ έστία.

Υπό τον θόλον της εκκλησίας εκάστος άφνει το βάρος το όποιον ή ζωή του επιβάλλει. Έδω ο πτωχότερος άνθρωπος παρατάσεται εις την γραμμην τών μεγάλων διανοητικών, τών ποιητών, τί λέγω; εις την γραμμην τών πνευματικών: εγκαθίσταται εις την περιοχήν της άγνης σκέψεως και του όνειρου. Τίποτε το επαχθές ή χαμερπές, δεν τολμα να τον πλησιάση πλέον, και έφ' όσον ίσταται υπό τον θόλον αυτόν, απολαμβάνει τών ιδανικωτέρων εξστάσεων της εκλεκτής ανθρωπότητος. Ακόμη και ή όδύνη εξαλείφεται από τας καρδιάς τών πενθουσών μητέρων, αι όποια τώρα τόσοσιν πολλαπλασιάζονται και παραχωρεί την θέσιν της εις το μειδίαμα της έλπίδος.

Ο ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ

Μία από τας ωραιότερας όμιλίας του Λυκείου τών Έλληνίδων της έφετεινής περιόδου είναι και ή της Δος Ζερβού, καθηγητριας τών φυσικομαθηματικών. Με θέμα τον φεμινισμόν ή συμπαθής όμιλήτρια έπαρουσίασε μίαν πλήρη και τελείαν μελέτην και τών αιτίων τα όποια τον έπροκάλεσαν και τών αποτελεσμάτων του τών

εϋεργετικών εις την κοινωνικήν και οικογενειακήν ζωήν.

Δεν θα άανπτύξωμεν έδω ουτε θα συζητήσωμεν τας ιδέας της Δος Ζερβού, άφου επί εΐ κοσι όκτω ήδη έτη ή «Έφημερις τών Κυριών» έπραγματεύθη αυτό υπό όλας του τας μορφάς και έθεσε στερεά και ακλόνητα τα θεμέλια του φεμινισμού εις τον τόπον μας. Στερεά διότι τα στηρίζουν οι όγκολιθοι της εργασίας, μιας εργασίας θετικής, πραγματικής, ή οπο'α επεκτείνεται εις κάθε σημείον και κάθε κλάδον. Ακλόνητα διότι κατορθώθη και ή Έλληνις να λήβη συνείδησιν του τί δύναται και τί όφείλει, βαθμηδόν δε και κατ' όλίγον να τεθή επί του αυτού περιόπου επιπέδου με την γυναίκα τών άλλων προηγμένων λαών.

Θα μεταφέρωμεν έν τούτοις έδω μερικας περικοπας εκ της όμιλίας της, αναφερομένης εις το αιώνιον ζήτημα της μητρότητος, το όποιον τίθεται πάντοτε και από τους πολλούς ως επιχείρημα κατά της επεκτάσεως του κύκλου της εργαζομένης γυναίκός. «Αν και ήδη το έχωμεν μελετήσει υπό πάσας αυτού τας μορφάς. όμως και αι παρατηρήσεις επί του θέματος αυτού της όμιλήτριας του Λυκείου θα δώσουν άφορμήν εις νέαν μελέτην του ζητήματος.

.....«Όλοι δέχονται ότι ένα μέγα μέρος του γυναικείου πληθυσμού τών πόλεων μίνε άεργον ή άνεπαιστώως παραγωγικόν. Και όχι μόνον τούτο. Πολλοί έξ αυτών παρατηροΐσι προσθέτως ότι την κατανάλωσιν της πληθωρικής παραγωγής ειδών περιττών κάμουν αι γυναίκες. Μολονότι δε ως προς αυτό θα ήδύνατο τις ν' άντιτάξη, ότι οι άνδρες είναι κυρίως οι καταναλωται δύο εκ τών αφθονωτέρων βλαβερών προϊόντων, ήτοι του αλκόλ και του καπνού, απομένει ούχ' ήττον εις βάρος της γυναικός, ή κατάχρησις των ειδών πολυτελείας, ήτις μέχρις ενός σημείου δικαιολογείται εκ της αισθητικής ανάγκης, περαιτέρω όμως αποβαίνει ματαία και μάάλιστα γελοία και επιβλαβής.

Αλλά, και έδω πλέον εισερχόμεθα εις τα γνωστά και παλαιά επιχειρήματα που προβάλλουν οι πρόχειροι δημοσιολόγοι. Αλλά ή γυναίκα, λέγουσιν, έχει άλλον μεγάλον προορισμόν: ώρίσθη από την φύσιν ειδικώς δια να είναι μητέρα.

Το στάδιον της κνοφορίας, ή γαλούχησις, ή πρώτη ανατροφή άπασχολούν άπαραιτήτως και όφελίμως την ζωήν της.

Όραϊον, έν μέρει βάσιμον και ποιητικόν το επιχείρημα. Αλλ' ιδού ή απάντησις εις αυτό, στηριζόμενη επί της επιστήμης, επί της στατιστι-



Η κ. ANNA ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Η πρώτη παρουσημοφορηθείσα Έλληνις:

κής και επί παρατηρήσεως. Την δανείζομεν από σχετικήν επιστημονικήν μελέτην, «Ο μέσος όρος τεκνογονίας εις τας πόλεις είναι 4 τέκνα. Η άνικανότης προς εργασία είναι 3—4 μήνες δι' εκάστην κνοφορίαν. Η πρώτη συνεχής γαλούχησις 6 έως 7 μήνες. Έχομεν ούτω 10—12 μήνας δι' εκαστον τέκνον και έπομένως μέσον όρον έν όλω 40 έως 48 μήνας υποχρεωτικής άργίας τών μητέρων. Αλλά, διπλασιάσατε, αν θέλετε, το χρονικόν τούτο διάστημα, τριπλασιάσατε το δια την οικιακήν μέριμναν: πάντοτε απομένει μεγάλο χρονικόν περιθώριον, καθ' ο μία μεγάλη πλειονότης τών γυναικών της πόλεως μένει άνευ πραγματικής σκοπίμου, έπωφελοΐς παραγωγικής εργασίας. Διότι, δεδομένου ότι ή εργάσιμος ήλικία, λογίζεται από του 17ου έτους μέχρι του 51ου, ήτοι επί 34 έτη, απομένουν 24 ή 22 έτη, καθ' α ή γυναικεία εργασία ήδύνατο να είναι θετικώς παραγωγική. Εις τας λαϊκάς τάξεις, είναι αληθές, μέγα μέρος τών γυναικών μέχρι του εγγάμου βίου, άλλου περισσότερον, έδω όλιγώτερον, άπασχολούνται εις χειρωνακτικήν εργασία μισθωτήν. Επίσης μέρος αυτών λόγω της πενίας, επανέρχονται και μετά τον γάμον διαλειμματικώς εις την παραγωγικήν εργασία. Αλλ' άντίκρουσμα

Η ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ κ. ΝΙΝΑΣ ΦΩΚΑ

Διὰ τὴν φωνὴν τῆς κ. Φωκᾶ εἰμπορεῖ νὰ λεχθῆ ὅτι συμβαίνει κατὰ πρωτοφανές. Ὅσον κουράζεται περισσότερο, τόσο δυναμώνει, τόσο γίνεται ὠραιότερα, τόσο φθάνει εἰς ὕψη ἀφάνταστα, τόσο αὐξάνει εἰς διαύγειαν, εἰς ἀπαλούς τόνους, εἰς ἀφθαστον μελωδικότητα.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συναυλίας της ἐτραγουδῆσε δύο κατὰ σειρὰν ὥρας δυσκολωτάτην μουσικὴν, κομμάτια ποῦ ἀπαιτοῦν τέχνην μεγάλην, ἔντασιν φωνῆς μεγάλην καὶ ἀπότομους μεταβάσεις καὶ ἔκφρασιν καὶ πάθος.

Λοιπὸν ὅλα αὐτὰ τὰ μεγάλα, τὰ δύσκολα, τὰ τεχνικά, ἡ φωνὴ τῆς μικρᾶς τῆς δέμας πρώτης μας αἰδοῦ τὰ ἔδωκε μὲ τὴν μεγαλειτέραν ἄνεσιν, μὲ χωρὶς κόπον κανένα, χωρὶς τὴν ἐλαχίστην προσπάθειαν. Ἐἴτε Campra καὶ Mozart καὶ Verdi τραγουδεῖ, εἴτε Λουράγκα καὶ Ξανθόπουλο καὶ Καλομοίρη, εἴτε εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς συναυλίας της εὐρίσκειται εἴτε εἰς τὸ τέλος ἡ κ. Φωκᾶ τραγουδεῖ μὲ τὴν εὐκολίαν ποῦ ἕνας δυνατὸς καὶ ἀστείρευτος καταρράκτης χύνει τὰ κρυσταλένια του νερὰ πότε εἰς μικρὰ ρυάκια καὶ πότε εἰς μεγάλους ποταμούς. Εἰς τὰ μικρὰ τὸ τραγούδι διαηγές, κρυστάλλινο, σὰν σταγόνες διαμαντέιες ποῦ μόλις ἀκούονται, εἰς τῆς μεγάλης τῆς ὑψηλῆς νότες κατὰ χειμαρρῶδες, ἀκράτητον, δυνατόν, ὠραῖον.

ΒΙΒΛΙΑ

Ὁ ποιητὴς Λαυρέντιος Μαβίλης. Ἡ κ. Εἰρήνη Δενδρινοῦ ἔκαμε μίαν ὠραίαν ὁμιλίαν εἰς τὴν ἔνωσιν τῶν ἐρασιτεχνῶν Κερκυρας διὰ τὴν δοξασμένον Κερκυραῖον ποιητὴν Μαβίλην, ὁ ὁποῖος ἔπεσον εἰς τὸν Δρίσκον κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον.

Ἡ κ. Εἰρήνη Δενδρινοῦ, ἐξέχουσα ἐντελῶς φιλολογικὴ μορφή, μὲ συνεργασίαν τοῦ κ. Θεοτόκη, γνωστοῦ εἰς τὸν φιλολογικόν μας κόσμον ἐμελέτησαν τὸ ἔργον τοῦ Μαβίλη, τὸ ὁποῖον ἡ ἑμιλήτρια ἐπαρουσίασε μὲ τόσῃ δυνάμει καὶ τέχνῃ. Τὴν ὁμιλίαν τῆς ἡ κ. Δενδρινοῦ εἶχε τὴν καλὴν ἰδέαν νὰ ἐκδώσῃ εἰς βιβλίον ἀπὸ τὸ ὁποῖον θὰ μεταφέρωμεν προσεχῶς μερικὰς περικοπὰς. Βεβαίως ἀπὸ ὅσα ἐγράφησαν ἕως τώρα διὰ τὸν ἥρωα ποιητὴν, χαρακτηριστικώτερα ἔγραψαν οἱ δύο ἐκλεκτοὶ συμπολίται του, οἱ ὁποῖοι ἐγνώριζαν τὸσον καλά τὸν ἄνθρωπον, ὅσον καὶ τὸ ποιητικόν του ἔργον.

Μελέτη περὶ ὑγιεινῆς. Ἀπὸ τὸν κ. Π. Δεβεντᾶκον ἐξεδόθη βιβλίον περὶ Ὑγιεινῆς, πολυσελίδον, καλοτυπωμένον καὶ ἰδίως μὲ πλούσιον περιεχόμενον. Οἱ τίτλοι μόνον τῶν διαφόρων κεφαλαίων του ἀρκοῦν διὰ νὰ χαρακτηρίσουν τὸ ὅλον ἔργον: Ὑπνος, διατροφή, φυτοφαγία, ὄρεξις, δυσπεψία, ἥλιος καὶ γέλωτος, φάρμακα καὶ γυμνάσματα, ὕδωρ, διαίτα, γάλα καὶ ψωμί, χάνουσιν, σκόνη καὶ μιάσματα καὶ φυσικὴ ἐξάσκησης.

Χριστιανικὰ μνημεῖα. Ἀπὸ τὸν γνωστὸν ἀρχαιολόγον καθηγητὴν κ. Κ. Ζησίου ἐξεδόθη ὠραῖον ἔργον μὲ τὸν τίτλον «Χριστιανικὰ μνημεῖα τῆς Μακεδονίας». Τὸ σύγγραμμα τοῦ κ. Ζησίου εἶναι πολλοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ διὰ τὰς λεπτομερεῖς περιγραφὰς του, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς ὠραίας εἰκόνας τῶν μνημείων τὰ ὁποῖα περιγράφει.

Σύντομος ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας. Ἔργον τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Γ. Χιτζιδάκι ἐξεδόθη ὑπὸ τὸν Σύλλογον πρὸς Διάδοσιν Ὁφελίμων Βιβλίων.

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

Κατὰ τῶν μαύρων κυλίδων τῆς μύτης. Πλύνετε τὴν μύτην συχνὰ μὲ κολώνια. Στελεῖται τοὺς πόρους, στεγνώνει τὸ ἐλαιώδες τῆς ἐπιδερμίδος καὶ ἐμποδίζει τὴν σκόνην νὰ εἰσρομᾷ εἰς τοὺς πόρους.

Ἄν τὰ μάτια σας ἐρεθίζονται, τοποθετεῖτε ὅταν πηγαίνετε νὰ κοιμηθῆτε εἴτε κομπρέσες μὲ κωνὸν νερὸ, εἴτε τριμμένα φύλλα φασκομηλίας.

Ἐναντίον τῶν ρυτίδων τρίβετε ἕνα κρομμίδι ἄσπρου κρῖνου μὲ μισὴν δόσιν ἀπὸ μέλι καὶ μισὴν δόσιν ἄσπρο κερὶ λυωμένο. Σχηματίζεται ἄλοιφῃ καὶ μὲ αὐτὴν τρίβετε τὰ μέρη τοῦ προσώπου, εἰς τὰ ὁποῖα ἀρχίζουν νὰ ἐμφανίζονται ρυτίδες.

Λεκέδες. Τοὺς λεκέδες ἀπὸ φρούτα βγάξετε : ἢ ἂν κλιπνίζετε μὲ λίγο θειάφι τὸ λεκιασμένο ὕφασμα ἀπὸ τὴν ἀνάποδιν, ἢ ἂν τὸ βρέξετε μὲ νερὸ καὶ ἔπειτα τὸ πιτύσετε μὲ ταρτρικὸν ὀξύ. Ἐὰν ὁ λεκές εἶναι ἀπὸ πάχος ἢ ἐλαιώδης, τότε ἢ βρέξετε μὲ τερεβινθίνην ποῦ πέρνετε ἀπὸ τὸ φαρμακεῖον ἢ καὶ μὲ αἰθέρα :

Τὰ φουλάρια πλύνονται καὶ ἐν γένει τὰ ἄσπρα ἢ ἀνοικτὰ μεταξωτὰ εἰς νερὸ χλιαρὸ ὡς τριάντα ὀκτ. εἰς τὸ ὁποῖον ἀναλύετε 2—3 κουταλιᾶς ἀμμωνίας ἢ καὶ βόρακος. Τὰ ξεβγάξετε μὲ κρύον νερὸ καὶ τὰ ἀπλάνετε ὑπὸ σκιάν.

ΣΥΝΤΑΓΗ

Σούπες ἀνοξιότικες. ψιλοκόβετε ἀπὸ ὅλα τὰ χορταρικά τῆς ἐποχῆς : κολοκυθάκια, καρῶτα, πατάτες, μαρούλια, ἀρακά ὀλόκληρον, μαϊντανό, τὰ σπυράκια μὲ βούτυρον, τὰ σβύνετε μὲ ἕνα ποτήρι ἄσπρο ἀρετσίνωτο κρασί καὶ ἔπειτα προσθέτετε ζεστὸ νερὸ καὶ τὸ ἀφίνετε νὰ βράσῃ κτυπᾶτε 2—3 αὐγά εἰς αὐγολέμονο καὶ σερβίρετε, ἐπάνω σὲ φριγανῆς τηγανισμένες μὲ βούτυρο. Εἰς αὐτὴν τὴν σούπαν ἂν βάλετε νὰ βράσουν γαρίδες παστρεμένες ἔχετε σούπαν θαλασσινὴν ὠραίαν ἢ καὶ σφῆρες ἀστακῶν. Ἐὰν ἀντὶ νεροῦ βάλετε γάλα, τότε δὲν βάξετε κρασί, ἀλλὰ πάντοτε αὐγά κτυπημένα, χωρὶς λεμόνι. Ἄλλη σούπα ὠραία γίνεται, ἂν κοκκινίσετε σιμιγδάλι ἀνακατόνοντας μὲ βούτυρο, ἔπειτα βάλετε τὸ ἀνάλογο κρύον νερὸ, καὶ ὅταν τὸ σιμιγδάλι φουσκώσει μὲ τῆς βράσεως προσθέτετε τὴν ταπειόκα καὶ εἰς τὸ τέλος ὀλίγη κρέμα βουτύρου καὶ ἀρετὸ τυρὶ παρμεζάνο.